

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen
Att.: info@tbst.dk
Edvard Thomsens Vej 4

2300 København S

Dato: 9. januar 2018

Høringssvar til Statens Trafikplan for den statslige jernbane 2017 – 2032

Viborg Kommune har modtaget "Trafikplan for den statslige jernbane 2017 – 2032", der er i høring frem til den 26. februar 2018. Planen er behandlet af Viborg Byråd i møde den xxx 2018. Byrådet har nedenstående bemærkninger til planen.

Trafikplanen for den statslige jernbane for tidsperioden 2017 – 2032 præsenterer de statslige initiativer på jernbanen og rammerne for denne trafik. Den giver også et overblik over vedtagne projekter og den formodede udvikling i togbetjeningen og passagerprognoser på 5, 10 og 15 års sigt. Det bemærkes indledningsvis, at Viborg Kommunes tidligere fremsatte ønsker ikke er medtaget i denne plan - nærmest tværtimod. I forbindelse med tidligere høringer bemærkede byrådet bl.a., at det er et stort ønske fra Viborg Kommune, at der etableres flere direkte togforbindelser mellem København og Viborg og åbning af flere stationer på strækningen i Viborg Kommune.

Det er Byrådets generelle opfattelse, at togforbindelserne til/fra Viborg er nedprioriteret på trods af passagertal og muligt potentiale. Byrådet finder således, at togforbindelsen til Århus snarest bør optimeres med henblik på at nedbringe rejsetiden mellem Viborg og Århus, ligesom forbindelsen mellem Viborg og København bør optimeres, således at rejsetiden bliver sammenlignelig med andre byer i samme afstand.

Behovet for udbygningen af togforbindelserne forstærkes af Viborgs mangelfulde infrastruktur på vejområdet, hvor forbindelserne til Århus og København også snarest bør udbygges.

Forbindelsen til Århus

Byrådet vurderer, at en hurtig togforbindelse mod Aarhus og gode forbindelser videre herfra mod København har et stort potentiale med hensyn til at øge passagertal på strækningen, idet Viborg by udgør en købstad med godt 40.000 indbyggere og knap 100.000 indbyggere i hele Kommunen. Det er Viborg Kommunes vurdering, at banestrækningen Aarhus – Langå – Viborg – Skive – Struer også i denne plan bliver nedprioriteret set i forhold til andre sidebaner til det overordnede jernbanenet, der forløber mellem København og Aalborg og Kolding i Jylland. Det sker selv om passagertallene i rapporten viser, at der er mindst lige så

mange passagerer på strækningen Langå – Viborg - Aarhus (2.500 passagerer på hverdage), som der er på strækningen Vejle – Herning (2.100 passagerer på hverdage) og strækningen Holstebro – Herning (2.400 passagerer på hverdage). Kommunen vil derfor foreslå, at der i den endelig plan for det danske jernbanelnet lægges op til, at passagertallet på Viborg – Skivebanen søges forøget, og at rejsetiden mellem Viborg og Aarhus reduceres. I første omgang kunne etablering af REX-tog (regional eksprestog) suppleret med åbning af nye standsningssteder i Viborg Kommune være en god løsning, begyndende med en genåbning af Sparkær station. Det vurderes desuden, at en hastighedsforøgelse fra 120 km/t til 140-160 km/t vil kunne give en reduktion i rejsetiden uden de helt store investeringer.

Banestrækningen betragtes i Viborg Kommunes egen trafikplan som en vigtig del af den samlede infrastruktur. En vækst i passagertallet på strækningen mellem Viborg og Aarhus forudsætter, at rejsetiden reduceres, således at rejsetiden med tog bliver lavere end med bil. Især forholdene ved Langå er medvirkende til lange rejsetider mod Aarhus og videre til København. Her vil en shunt (nyt togtracé udenom Langå) betyde en væsentlig reduktion i rejsetiden, som så kan komme på et rimeligt niveau svarende til rejsetider på andre lignende strækninger. Som en mellemløsning kan peges på, at en hastighedsforøgelse fra 120 km/t til 140 km/t kunne give en reduktion i rejsetiden uden de helt store investeringer.

Forbindelsen til København

I trafikplanen for den statslige jernbane er der ikke angivet, hvor lang rejsetiden er mellem København og Viborg – måske fordi den i dag virker urealistisk lang (rejsetiden mellem København og Viborg er 2:49 + 1:15 + ventetid i Aarhus svarende til 4:15). Den bør kunne reduceres til ca. 3:30, så den kommer til at ligne rejsetiden mellem København og Herning, som er 3:04, eller rejsetiden mellem Randers og København, som er 3:27.

Viborg Kommune har i løbet af 2017 fået udarbejdet en analyse om perspektiver i en bedre banebetjening af hele Viborg Kommune, herunder også en bedre nærbanetrafik, der kan betyde flere standsningssteder og flere tog med attraktive forbindelser internt i Kommunen og til Aarhus og dermed til intercitytogene. De få direkte tog, der hidtil har været mellem Viborg og København, er nu helt forsvundet, så der skal på alle rejser fra Viborg skiftes tog i Aarhus. En klar forringelse.

Samlet set er der således behov for, at banestrækningen mellem Aarhus – Langå - Viborg – Skive forbedres. Banen bør ses som en potentiel nærbane til Aarhus. Udbygningen af banen kan ske i etaper, som det er sket andre steder i landet med stor succes. Eksempler herpå er Nordvestbanen mellem Roskilde og Holbæk og den Sydjyske længdebane.

Udbygningen af Viborgbanen vil kunne ske med følgende tiltag:

- To tog i timen til Skive, hvor det ene tog er et REX-tog (regional eksprestog, der har kortere rejsetid til Aarhus end de nuværende). En

meget billig løsning, der tidligere meget hurtigt er blevet indført på Silkeborgbanen.

- Etablering af nye standsningssteder i Viborg Kommune. Det vil forøge passagertallet.
- Hastighedsopgradering på hele eller dele af strækningen til 140-160 km/t.
- Etablering af lokaltog mellem Viborg og Randers (se nærmere herom i vedlagte rapport)
- På sigt bør der endelig anlægges en shuntforbindelse uden om Långå Station, hvor alle togene til og fra Viborg i dag skal skifte køreretning. En forbedring der alene vil give en betydelig rejsetidsbesparelse, idet både stansning og førerrumsskift kan spares

Byrådet vurderer således samlet set, at en hurtig togforbindelse mod Aarhus og gode forbindelser videre herfra mod København har et stort potentiale med hensyn til at øge passagertal på strækningen, ligesom der er en del pendlere mellem Viborg og Randers.

Med venlig hilsen

Ulrik Wilbek
Borgmester